

329. 1ste Beh. af Finanslovs. f. Finanssaaret fra 1ste April 1870 til 31te Marts 1871. 330

dækkes nærmest af Kassebeholdningen, og endelig at vi have forøget vor Statsgjæld med 15—1600,000 Rd. Vi ere altsaa i Virkeligheden i Aaret gaaede tilbage med et rundt Tal 3,700,000 Rd.; men samtidig dermed have vi forbrugt til vore Jernveie noget over 3,900,000 Rd. Der har været opkastet Spørgsmaal om, hvad man skulde sige, at vi forbruge til vore Jernveie; Nogle have meent, at man kunde tage nogle Postor paa Finansloven, Andre, at man skulde tage andre, flere eller færre, Postor. Jeg troer, det er rigtigt at belaste Jernveiene med alle de Postor, som i Virkeligheden ikke vilde findes paa Finansloven eller vedkommende Regnskab, hvis vi ikke byggede Jernveie; dette synes mig at være den simpleste Maade at klare dette Spørgsmaal paa. Naar jeg gaaer til Finanssaaret 1868—69, saa vil man paa samme Maade finde, at vi igjennem Reserveconden og Activerne i Virkeligheden ville have forbrugt ikke saa lidet over 6 Millioner, nemlig hened 6,380,000 Rd., men at vi imidlertid samtidig dermed have formindret vor Statsgjæld med omtrent 4 Millioner. Naar jeg taler om en Formindskelse af Statsgjælden, saa tager jeg det Beløb med, som indirecte afbetales ved Afdrag til Nationalbanken, som i disse Aaringer er noget over 240,000 Rd. og som de følgende Aar stiger til en noget større Sum. Endelig finder jeg, at Regnskabet viser et Overskud af hened 92,000 Rd. Naar jeg altsaa vil spørge: hvorledes er Resultatet af dette Aar, naar jeg tager Regnskabet alene, saa faaer jeg ud som Svar, at vi kun ere gaaede hened 2,320,000 Rd. tilbage, og derimod have forbrugt til Jernbaner hened 3,280,000 Rd. Det vilde altsaa være et forholdsvis meget heldigt Resultat. Vi vide jo ogsaa Allesammen, at dette Resultat er meget gunstigere end Bevillingerne, og vi vide ogsaa Allesammen, at der i de offentlige Blade har været fremsat meget glædelige Utringer i den Anledning. Jeg troer dog i Virkeligheden, at det nærmere betragtet vil vise sig, at Re-

sultatet ganske vist kan være til en vis Grad heldigt, men ingenlunde saa heldigt, som det synes og heller ikke saa heldigt, at vi egentlig derpaa kunne bygge noget videre Haab for Fremtiden. Det vil nemlig ved en nærmere Undersøgelse vise sig, at Forskjellen mellem Bevillingerne og Regnskabet ganske vist er begrundet i en Mangfoldighed af Differentser paa mangfoldige Postor, men det vil ogsaa vise sig, at Hovedresultatet, hvad det Bæsentlige angaaer, kan reduceres til nogle ganske enkelte Postor, som vi da nærmere kunne undersøge. Det vil saaledes vise sig, at den betydelige Meerindtægt særlig er begrundet for det Første deri, at vi paa Domainerne have faaet et meget større Overskud end paaregnet, nemlig Hundrede og nogle og halvfjerdsindtyve Tusind Rigsdaler mere; men dette har, saa at sige, ene været en Følge af de høie Kornpriser og af de høie Priser paa andre Naturalia, som udgjøre en Hovedbestanddeel af vore Indtægter under denne Paragraph af Finansloven. Det er altsaa Noget, som har sin Betydning; men Spørgsmaalet er jo ene, hvorvidt lignende Forhold ville gøre sig gjældende i kommende Aar. Dernæst vil det vise sig, at vi paa enkelte af de directe Skatter have havt en Forøgelse, og det en Forøgelse, som jeg kan glæde mig til sandsynligvis vil have en virkelig varig Betydning, nemlig en Forøgelse paa Landskatten, som Følge af den Lov, der er gaaet igjennem om denne Skatts Forhøielse med 16 p. pr. Tde. Hartkorn, men som ganske vist ogsaa har bragt en Forøgelse af Udgifterne paa et andet Sted; dernæst en Forøgelse paa Bygningsskatten, som ogsaa er i jævn Stigning og som vi kunne antage vil være vedblivende. Endelig er der, og det er Hovedmassen af det overflødende Indtægtsbeløb, den Forøgelse, der er kommen tilstede ved de indirecte Afgifter, og da først og fremmest ved Tolden. Denne har jo i det nævnte Aar givet over 600,000 Rd. mere, end man havde paaregnet, men hvorvidt vi de følgende Aar kunne have Haab